

Medlemmerne af
Danske Regioners bestyrelse
m.fl.

07-06-2012

Sagsnr. 1047

Annette Budtz-

Jørgensen

Tel.: 3529 8263

E-mail: abj@regioner.dk

Åben dagsorden for møde i Danske Regioners bestyrelse torsdag den 14-06-2012 kl. 13:00. Der er frokost kl. 12.00.

Deltagere: Carl Holst, Ulla Astman, Steen Bach Nielsen, Vibeke Storm Rasmussen, Poul Erik Svendsen, Henrik Thorup, Per Tærsebøl, Thor Buch Grønlykke, Poul Müller, Anne V. Kristensen, Birgitte Josefsen, Bente Lauridsen, Knud Andersen, Jens Stenbæk, Flemming Stenild, Anders Kühnau

Afbud: Bent Hansen, Birgitte Kjøller Pedersen,

Mødested: Det Gamle Posthus, Kirkegade 8, 3700 Allinge

-

Indholdsfortegnelse

1. Formandens meddelelser, sagsnr. 12/1047	1
2. Godkendelse af åbent referat af møde 25-05-2012 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 12/1047	3
Bilag: 1. Åbent referat af møde 25-05-2012 i Danske Regioners bestyrelse	
3. Forlængelse af Europapolitisk Panel, sagsnr. 11/1015	5
4. Indspil til ministerudvalg for ungdomsuddannelser, sagsnr. 12/428	9
Bilag: 1. Flere gennem en ungdomsuddannelse af høj kvalitet	
5. Analyse af fordelingsudvalgenes rolle og praksis, sagsnr. 12/1025	13
6. Forhøring af Landsplanredegørelse 2012, sagsnr. 12/996	17
Bilag: 1. danske Regioners bidrag til forhøring af Landsplanredegørelsen	
7. Forslag til holdningspapir til Den Europæiske Landbrugsfond for udvikling af landdistrikterne, sagsnr. 10/1177	21
Bilag: 1. Danske Regioners holdningspapir til EU's Landdistriktspolitik 2014-2020	
8. Generelle orienteringer, sagsnr. 12/1047	25
Bilag: 1. Rigsrevisionens beretning, hovedkonklusioner	
9. Næste møde, sagsnr. 12/1047	29
10. Eventuelt, sagsnr. 12/1047	31

---

1. Formandens meddelelser, sagsnr. 12/1047

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

-

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Bilag
Ingen.

---

2. Godkendelse af åbent referat af møde 25-05-2012 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 12/1047

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at referatet godkendes.*

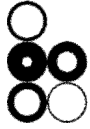
Sagsfremstilling

-

Bilag

Åbent referat af møde 25-05-2012 i Danske Regioners bestyrelse.pdf
(1015707).

---

3. Forlængelse af Europapolitisk Panel, sagsnr. 11/1015

Asger Andreasen

Resumé

Danske Regioners Europapolitiske Panel foreslås forlænget foreløbig indtil udgangen af indeværende valgperiode. Funktionen vil være den samme som hidtil, således at Europapolitisk Panel fortsat skal være rådgivende i forhold til bestyrelsen vedrørende forhold, der relaterer sig til EU-politikken. Desuden har Europapolitisk Panel til formål at bidrage til øget dialog med og forankring af EU-politikken i regionsrådenes arbejde. Dette arbejde slutter ikke med udgangen af det danske EU-formandskab, som var det oprindelige sluttidspunkt for Europapolitisk Panel.

Indstilling

Europapolitisk Panel indstiller,

at Europapolitisk Panels mandat forlænges til udgangen af valgperioden,

at den nuværende medlemssammensætning af Europapolitisk Panel fortsætter perioden ud,

at der fortsat ikke udbetales særskilt honorar for medlemskab af Europapolitisk Panel,

at panelet mødes som hidtil fire gange om året,

at Knud Andersen som international talsmand fortsat leder panelet, og

at kommissorium for Europapolitisk Panel godkendes.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen besluttede på sit møde den 25. november 2010 at etablere et panel med fokus på europapolitikken. Panelet var en forlængelse af Danske Regioners tidligere Internationale Udvalg, som fungerede i valgperioden 2006 til 2010 med det formål at styrke sammenhængen i det nationale og internationale arbejde samt øge viden og forankring af det internationale arbejde.

Europapolitisk Panel blev sammensat af de seks politikere, der er medlemmer og suppleanter af Regionsudvalget, suppleret med politikere fra Region Sjælland, Region Hovedstaden og Region Midtjylland, der indgår i det internationale arbejde i deres regioner. Således sikres, at de i alt ni medlemmer geografisk dækker alle fem regioner. Europapolitisk Panel blev nedsat med henblik på at varetage foreningens europapolitiske interesser til og med udløbet af det danske EU-formandskab.

Medlemmerne af Europapolitisk Panel har givet udtryk for, at de ønsker at fortsætte arbejdet, fordi Danske Regioner har en konstant interesse i at søge ind-

flydelse på de EU-sager, som kommer til at påvirke regionernes opgavevaretagelse – også efter det danske EU-formandskab slutter den 30. juni 2012. Det handler eksempelvis om fortsatte strukturfondsmidler til regionerne, støtte til sundhedsforskning og innovation og EU-regler om offentlige udbud. Udover de otte områder/sager, som er beskrevet i bilaget følger Danske Regioners medarbejdere godt 35 EU-initiativer fra Kommissionens arbejdsprogram for 2012, som foreningen har interesse i at overvåge og få kendskab til. Desuden tjener panelet en funktion som politisk forum for koordinering og udveksling af viden mellem medlemmerne vedrørende arbejdet i Regionsudvalget.

Blandt de konkrete eksempler på interessevaretagelse under EU-formandskabet, som medlemmerne har Europapolitisk Panel har varetaget, kan nævnes proaktive møder med europaministeren, ministeren for by-og landdistriktudvikling samt især møder med de danske medlemmer af Europa-Parlamentet. Sidstnævnte gav udtryk for enighed i forhold til Danske Regioners holdninger til EU's strukturfonde på et med Europapolitisk Panel i april. EU's udbudsdirektiv har været og er fortsat en vigtig sag, som panelets medlemmer har arbejdet med og også på denne sag er den fortsatte netværkskontakt til parlamentarikerne og andre beslutningstagere væsentlig for at fremme Danske Regioners holdninger.

Sammensætningen ser i dag således ud:

Regionsudvalget:		
Region Hovedstaden	Knud Andersen (medlem)	Venstre
Region Syddanmark	Karsten Uno Petersen (medlem)	Socialdemokratiet
Region Syddanmark	Lasse Krull (suppleant)	Konservative
Region Nord	Henrik Ringbæk Madsen (medlem)	Socialdemokratiet
Region Nord	Bente Lauridsen (suppleant)	SF
Region Nord	Ole B. Sørensen (suppleant)	Venstre
Supplerende medlemmer:		
Region Midtjylland	Poul Müller	Konservative
Region Hovedstaden	Lars Gaardhøj	Socialdemokratiet

Region Sjælland	Peter Madsen	Socialdemokratiet
-----------------	--------------	-------------------

Kommissorium for Europapolitisk Panel

Kommissoriet fortsætter som ved oprettelsen af Europapolitisk Panel. Det betyder, at Europapolitisk Panel rådgiver bestyrelsen om temaer og (lovgivningsmæssige) tiltag på europæisk plan af betydning for regionsrådenes portefølje. Europapolitisk Panel skal endvidere bidrage til forankring af europapolitiske emner i regionsrådenes løbende arbejde og bidrage til yderligere sammenhæng mellem national og europæisk politik.

- Europapolitisk Panel arbejder overordnet med Emner og temaer af europæisk tilsnit, som går på tværs af sektorer, og som således ikke naturligt indgår i en fagspecifik sammenhæng
- Fagspecifikke sager, som også behandles i fagudvalgene, og hvor der er en sammenhæng til den europæiske dagsorden
- Sager, som er på dagsordenen i europæiske fora for at sikre en konsistent indsats i den politiske interessevaretagelse i de europæiske fora, hvor foreningen er repræsenteret
- Forankring af EU-politik på nationalt/regionalt plan, herunder implementering af EU's Europa 2020-strategi

Arbejdsform

Europapolitisk Panel fastholder aktivitetsniveauet med fire møder om året, som sikrer en politisk vidensdeling regionerne imellem på den europapolitiske indsats samt drøftelse af foreningens holdninger til europapolitikken, herunder indhentning af mandater i bestyrelsen. Møderne tilrettelægges desuden således, at Europapolitisk Panel kan styrke sagsforberedelsen til plenarforsamlingerne i Regionsudvalget.

Mødetilrettelæggelse, herunder form og indhold, fastlægges konkret af panelet. Møderne finder som udgangspunkt sted i Danske Regioner, men Europapolitisk Panel kan henlægge møder til steder, der understøtter panelets arbejde. Europapolitisk Panel kan endvidere holde fællesmøder med andre udvalg, der arbejder med tilgrænsende temaer.

Periode

Europapolitisk Panel forlænges foreløbig til udgangen af denne valgperiode.

Der planlægges en temadrøftelse i bestyrelsen den 24. august 2012 om prioriteringer i Danske Regioners EU-arbejde.

Økonomi

Der er som hidtil ikke knyttet særskilt honorar til medlemskab af Europapolitisk Panel. Medlemmerne modtager mødediæter i det omfang, de ikke modtager honorar fra foreningen. Afholdelse af fire møder om året beløber sig til ca. 100.000 kroner pr. år. Beløbet indarbejdes som en ekstraordinær udgift i budgettet frem til udgangen af 2013.

Sekretariatets bemærkninger

Økonomisk vil forlængelsen indebære en ekstraudgift til afholdelse af møderne frem til udløbet af indeværende valgperiode.

Der planlægges en temadrøftelse i bestyrelsen den 24. august 2012 om prioriteringer i Danske Regioners EU-arbejde.

Bilag

Ingen.

---

4. Indspil til ministerudvalg for ungdomsuddannelser, sagsnr. 12/428

Anja Solak Storgaard

Resumé

Sekretariatet foreslår, at Danske Regioners oplæg om *Kvalitet i fremtidens sundhedsuddannelser* fremsendes til ministerudvalget for ungdomsuddannelserne med en fremhævnning i følgebrevet af de anbefalinger og forslag i oplægget, der vedrører erhvervsuddannelserne. Oplægget er tidligere godkendt af bestyrelsen. Desuden fremsendes et oplæg *Bedre ungdomsuddannelser – en forudsætning for regional vækst og udvikling*. Dette oplæg er baseret på regionernes positive erfaringer fra indsatsen for at få 95 procent af en ungdomsårgang til at gennemføre en ungdomsuddannelse, som del af den regionale vækst- og udviklingsopgave. En væsentlig udfordring for erhvervsuddannelserne er, at søgningen falder år for år. Samtidig er efterspørgslen efter faglært arbejdskraft på det private arbejdsmarked stigende. Et konkret forslag i oplægget er derfor en national målsætning om, at 30 procent af en ungdomsårgang skal gennemføre en erhvervsuddannelse.

Indstilling

Det indstilles,

*at bestyrelsen drøfter udkast til oplægget *Bedre ungdomsuddannelser - en forudsætning for regional vækst og udvikling* og giver sekretariatet mandat til at færdiggøre oplægget til ministerudvalget på baggrund af heraf*

*at Danske Regioner fremsender oplægget om *Kvalitet i fremtidens sundhedsuddannelser*, samt oplægget *Bedre ungdomsuddannelser - en forudsætning for regional vækst og udvikling* til ministerudvalget.*

Sagsfremstilling

Regeringen har nedsat et ministerudvalg for ungdomsuddannelser. Hensigten er at ungdomsuddannelserne skal styrkes for at nå målsætningen om at 95 procent af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse. Vægten i ministerudvalgets arbejde vil blive lagt på erhvervsuddannelserne, da det er her der vurderes at være de største udfordringer.

Det foreslås, at Danske Regioner fremsender inspiration til ministerudvalgets arbejde, således at de regionale interesser præsenteres både i forhold til uddannelse som en del af den regionale vækst- og udviklingsdagsorden, samt i forhold til arbejdsgiver-interesserne for sundhedsuddannelserne.

Regionerne har to roller på uddannelsesområdet. For de første er uddannelse en central del af den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling. For det andet har regionerne som arbejdsgiver et medansvar for at sikre kvalitet i sundhedsuddannelserne. Det betyder, at uddannelse og kompetenceudvikling står højt på den regionalpolitiske dagsorden.

Særligt for sundhedsuddannelserne gælder, at regionerne er aftagere af uddannede sundhedspersoner fra grunduddannelserne, og er ansvarlig for praktik i grunduddannelserne. Som arbejdsgiver for både nye og erfarne medarbejdere udbyder og efterspørger regionerne efter- og videreuddannelse. Regionerne har således behov for, at uddannelserne sikrer tilstrækkeligt personale med de rette kompetencer til at løfte opgaverne på sundhedsområdet – en opgave, som regionerne også selv har stor andel i at løfte. Bestyrelsen godkendte i januar 2012 et uddannelsespolitisk oplæg, som udarbejdet i samarbejde med de fem regioner. I forhold til sundhedsuddannelserne foreslås, at følgende anbefalinger fra oplægget om *Kvalitet i fremtidens sundhedsuddannelser* fremhæves over for ministerudvalget:

1. Samling af sundhedsuddannelser i én sundhedsfaglig indgang med fælles grundforløb efterfulgt af fleksible trinopdelte uddannelser
2. Uddannelserne skal udvikles med afsæt i aftagers kompetencebehov, så de færdiguddannede har relevante kompetencer
3. Adgangskriterier, fx uddannelsesparathedsvurdering eller ansættelsessamtaler for at sikre, at de rette elever tiltrækkes og optages
4. Den teoretiske undervisning skal være praksisrettet og give mulighed for at afprøve færdigheder i beskyttede miljøer
5. Tilrettelæggelse af praktikken skal tilpasses den organisatoriske og strukturelle udvikling i sundhedsvæsnet og afspejle volumen i faggruppens kommende arbejdsmarked

Uddannelse og kompetenceudvikling er også en vigtig del af den regionale vækstdagsorden. På baggrund af erfaringer fra de indsatser, der er iværksat af vækstfora og regionsråd fra arbejdet med 95 procentmålsætningen, foreslås det, at Danske Regioner i følgebrevet fremhæver nedenstående anbefalinger til ministerudvalget:

6. Der er behov for øget søgning til erhvervsuddannelserne. Danske Regioner foreslår derfor, at der opstilles en målsætning om, at 30 procent af en ungdomsårgang gennemfører en erhvervsuddannelse.
7. Det forudsætter et kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne. Erfaringer fra de regionale indsatser viser, at erhvervsuddannelser kan gøres mere attraktive

bl.a. via en styrket regionalt koordineret indsats for flere praktikpladser i det private erhvervsliv samt smidigere uddannelsesskift

8. Bedre uddannelsesdækning er nødvendig for at sikre ungdomsuddannelser til alle unge
9. Styrket regionalt samarbejde i forpligtende samarbejder om 95 procentmålsætningen. Det skal sikre en sammenhængende indsats på tværs af sektorer omkring ungdomsuddannelserne, så der opnås øget søgning og mindre frafald på erhvervsuddannelserne, samt bedre overgangsmuligheder mellem uddannelser for både unge og voksne.

Udgangspunktet for forslaget om, at 30 procent af en ungdomsårgang skal gennemføre en erhvervsuddannelse er, at det af kommissoriet for ministerudvalget fremgår, at udvalget skal give et bud på en hensigtsmæssig fordeling af elever mellem de forskellige ungdomsuddannelser. Søgningen til erhvervsuddannelserne er i dag på 21 procent af en ungdomsårgang, der påbegynder en erhvervsuddannelse, mens det i 2001 var 32 procent. Det fremgår endvidere af kommissoriet for ministerudvalget, at: ”en anden fordeling end i dag, skal bidrage til at flere får en ungdomsuddannelse, der er relevant for lønnet beskæftigelse eller videre uddannelse”.

Det er i dag 72 procent af en ungdomsårgang, der påbegynder en gymnasial uddannelse. Der er en række faktorer, der tyder på, at denne andel er for høj. For det første er der et behov på arbejdsmarkedet for flere faglærte. Prognoser siger, at der i 2020 vil være en mangel på faglært arbejdskraft på 30.000 personer. For det andet er der i dag 22 procent med en gymnasial uddannelse, der aldrig anvender deres uddannelser til videre uddannelse. Desuden tager 9,3 procent med en gymnasial uddannelse efterfølgende en erhvervsuddannelse. Dobbeltdannelse er et dyrt for samfundet og for den enkelte. En andel af disse unge kan med fordel tage en erhvervsuddannelse.

Anbefalingerne uddybes i oplægget *Bedre ungdomsuddannelser - en forudsætning for regional vækst og udvikling*. Oplægget er disponeret efter de tre temaer i kommissoriet for ministerudvalget. Tema 1. Erhvervsuddannelser. Tema 2. Udfordringen med at få alle igennem en ungdomsuddannelse. Tema 3. De gymnasiale uddannelser.

Oplægget er udarbejdet i et samarbejde med regionernes sekretariater.

Udvalget for Regional Udvikling besluttede på sit møde den 22. marts 2012 at udarbejde et oplæg til ministerudvalget.

Udkastet til oplægget behandles i Udvalget for Regional Udvikling den 14. juni 2012.

Sekretariatets bemærkninger

Ministerudvalget afslutter sit arbejde i december 2012 efter 4 møder. Carl Holst og Ulla Astman har møde med Børne- og Undervisningsminister Christine Antorini den 21. juni 2012. Her kan anbefalingerne fra begge oplæg præsenteres.

Bilag

Flere gennem en ungdomsuddannelse af høj kvalitet (1013688).

---

5. Analyse af fordelingsudvalgenes rolle og praksis, sagsnr. 12/1025

Kenneth Hirsch Sørensen

Resumé

Børne- og undervisningsministeriet har igangsat en analyse af de regionale fordelingsudvalgs rolle og praksis, og det forventes, at der afleveres en endelig rapport herom ved udgangen af september måned 2012 til ministeren. Analysen er udgangspunktet for eventuelle opfølgende politiske initiativer i forhold til fordelingsopgaven.

Danske Regioner arbejder for, at der ikke ses snævert på den eksisterende fordelingsopgave, da fordelingsopgaven hænger sammen med spørgsmålet om gymnasiekapaciteten og det samlede gymnasieudbud. Endvidere er det en udfordring for fordelingsystemet, at eleverne søger på tværs af de gymnasiale ungdomsuddannelser. Dette aktualiserer spørgsmålet om at etablere et samlet fordelingsystem for alle de gymnasiale ungdomsuddannelser.

Indstilling

Det indstilles, at Danske Regioner arbejder for nedenstående hovedsynspunkter;

at fordelingsarbejdet i de regionale fordelingsudvalg i dag fungerer efter hensigten, idet næsten alle elever får tilgodeset deres uddannelsesønsker,

at fordelingsarbejdet i højere grad skal it-understøttes,

at kapaciteten skal styres bl.a. via fordelingsudvalgene, så regioner og skoler i fællesskab bidrager til, at den samlede kapacitet udnyttes bedst muligt, samt at udbud i yderområder kan bevares,

at der er behov for, at de erhvervsgymnasiale uddannelser indgår i de regionale fordelingsudvalg, da eleverne søger på tværs af de gymnasiale ungdomsuddannelser, samt

at der lovgivningsmæssigt etableres mulighed for, at de forpligtende samarbejder og regionale fordelingsudvalg kan slås sammen til et organ.

Sagsfremstilling

I forbindelse med den politiske aftale om indførelsen af et fleksibelt klasseloft mellem regeringen og Enhedslisten aftaltes det at gennemføre en analyse af fordelingsudvalgenes rolle og praksis. Analysen skal bl.a. belyse, om fordelingsproceduren sker efter objektive kriterier, samt om fordelingen er gennemskuelig.

Analysen skal munde ud i overvejelser og forslag om opgave- og kompetencefordeling mellem regionsråd, forpligtende samarbejder, fordelingsudvalg og institutioner. Samt i overvejelser og forslag om fordelingsudvalgenes sammensætning, opgave og opgavevaretagelse, herunder om der er deltagelse af institutioner for erhvervsrettede uddannelser.

Ministeriet for Børn og Undervisning gennemfører en konsulentundersøgelse af fordelingsudvalgenes rolle og praksis, hvor de regionale sekretariater for fordelingsudvalgene og et antal rektorer interviewes. Danske Regioner deltager i en følgegruppe sammen med lederforeninger, lærerforeninger og elevforeninger.

Af ministeriets oplæg til analysedesign fremgår det, at undersøgelsen kan omfatte følgende supplerende spørgsmål:

- Om eventuelle uhensigtsmæssigheder i forhold til ønsket om et tilstrækkeligt og varieret udbud til alle elever og en fornuftig udnyttelse af kapaciteten på landsplan og i de enkelte områder.
- Om regionen har et tilstrækkeligt datagrundlag og en passende it-systemmæssig understøttelse i forhold til at kunne varetage sin rolle med at sekretariatsbetjene fordelingsudvalgene og kvalitetssikre elevfordelingen, så den sker efter de fastlagte kriterier.

Danske Regioners bestyrelse besluttede den 30. marts 2012 (punkt 10), at Danske Regioner skal benytte analysen af fordelingsudvalgenes rolle og praksis som anledning til at fremkomme med synspunkter om behovet for en styrket regional rolle i forhold til kapacitetsstyring og elevfordeling.

Det foreslås, at Danske Regioner arbejder for følgende hovedsynspunkter i arbejdet med at analysere fordelingsudvalgenes rolle og praksis.

Det nuværende elevfordelingssystem er velfungerende, idet op mod 95 procent af eleverne får deres primære uddannelsesønske opfyldt. Samtidig sikrer fordelingsystemet, at den eksisterende gymnasiekapacitet udnyttes hensigtsmæssigt.

Fordelingsarbejdet kan i højere grad understøttes via it. Allerede i dag skal eleverne søge om optagelse digitalt på optagelse.dk, og Region Hovedstaden benytter et supplerende system optag.dk i deres fordelingsarbejde. Da fordelingskriterierne samtidig er blevet mere klare, idet transporttiden er det væsentligste kriterium i kombination med studieretningsønsker, er der gode muligheder for at udbygge de eksisterende it systemer til at udarbejde forslag til fordeling.

Regionerne kan i dag indstille om et midlertidigt kapacitetsloft for at sikre, at den eksisterende kapacitet udnyttes, herunder særligt for at beskytte skoler i yderområder. Kapaciteten kan endvidere forhøjes, når de endelige ansøgningstal foreligger. Dette har været nødvendigt i de senere år, hvor antallet af ansøgninger har oversteget prognoserne. Regionerne vurderer, at de har et rimeligt velfungerende samarbejde med gymnasierne og hf-kurserne om kapacitets- og fordelingsarbejdet. Men at der også er nogle udfordringer i de kommende år, hvor elevtallet forventes at falde som følge af mindre ungdomsårgange. Det er en særlig udfordring, at nogle større byskoler ønsker at udvide deres kapacitet for at imødekomme alle deres ansøgninger. En manglende kapacitetsstyring kan medføre, at mindre skoler i udkantsområder får svært ved at udnytte deres kapacitet, og derved opretholde det nødvendige elevgrundlag. Det er derfor nødvendigt fortsat at have en regional kapacitetsstyring, og dette arbejde kan med fordel kobles tættere til fordelingsarbejdet.

Eleverne søger koordineret til alle de gymnasiale ungdomsuddannelser, og flere elever søger både en almen gymnasial- og en erhvervsgymnasial uddannelse. Der er ikke fuldstændig klarhed for elever og skoler om den konkrete fordeling, da kun den del af fordelingen, der vedrører de almengymnasiale uddannelser, forstås af et fordelingsudvalg. Et par steder i landet, har erhvervsskolerne ønsket at deltage i de regionale fordelingsudvalg. Hvis alle udbyderne af gymnasiale uddannelser samles i et fordelingsudvalg, vil der skabes større gennemsigtighed om fordelingen.

De regionale fordelingsudvalg og de forpligtende samarbejder mellem gymnasierne arbejder begge med koordineringsopgaver i forhold til de almene gymnasiale ungdomsuddannelser. Det vil skabe større gennemsigtighed, hvis organerne samles til et organ, der sekretariatsbetjenes af regionen.

Sekretariatets bemærkninger

Sagen behandles også i Udvalget for Regional Udvikling den 14. juni 2012.

Bilag
Ingen.

---

6. Forhøring af Landsplanredegørelse 2012, sagsnr. 12/996

Anette Prilow

Resumé

Miljøminister Ida Auken har inviteret til debat om den kommende landsplanredegørelse. Miljøministeriet har samlet seks temaer, der ifølge ministeriet afspejler nogle af de udfordringer, der er forbundet med arbejdet med den fysiske planlægning. Temaerne er: Udvikling i hele landet, Klimatilpasning og grøn energi, Bæredygtige byer, Landdistrikter, Det åbne land samt Danmark i nordisk og europæisk kontekst. Høringsfristen var den 29. maj 2012, og Danske Regioner har efter en administrativ høring i regionerne sendt et foreløbigt høringsvar til Miljøministeriet med forbehold for bestyrelsens godkendelse.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender høringsvaret til forhøringen af landsplanredegørelsen.

Sagsfremstilling

Miljøminister Ida Auken har inviteret til debat om indholdet i den kommende Landsplanredegørelse 2012. Miljøministeriet har samlet seks temaer, der ifølge ministeriet afspejler nogle af de udfordringer, der er forbundet med arbejdet med den fysiske planlægning. Temaerne er:

1. Udvikling i hele landet
2. Klimatilpasning og grøn energi
3. Bæredygtige byer
4. Landdistrikter
5. Det åbne land
6. Danmark i nordisk og europæisk kontekst.

Oplægget fra Miljøministeriet er ikke særligt konkret i forhold til de enkelte temaer. Det giver på den anden side mulighed for en åben proces.

Danske Regioners høringsvar

Danske Regioner har udarbejdet et fælles høringsvar til forhøringen af landsplanredegørelsen. Høringsvaret lægger især vægt på, hvordan de regionale udviklingsplaner med deres helhedsorienterede og strategiske udviklingsperspektiv kan bidrage til landsplanredegørelsen. Derudover foreslås det, at infrastruktur og uddannelse bør have særlig opmærksomhed. De tre temaer bæredygtige byer, landdistrikter og det åbne land bør ses i sammenhæng, da de er hinandens fælles ressourcer og forudsætninger. Landsplanredegørelsen bør forholde sig til

---

udfordringer og udviklingsmuligheder i de enkelte dele af landet, herunder Hovedstadens funktion som vækstmotor. Her kan landsplanredegørelsen med fordel tage afsæt i de nye regionale udviklingsplaner.

Det fremhæves i høringssvaret, at udnyttelsen af regioners erhvervsmæssige styrkepositioner og potentialer forudsætter, at der er forskning, uddannelser, infrastruktur, oplevelses- og fritidsmuligheder, der matcher og er attraktive for de borgere og virksomheder, som områderne satser på. Derfor beskriver de regionale udviklingsplaner den ønskelige udvikling på tværs af de traditionelle sektorer som uddannelse, erhvervsudvikling, miljø, kultur mv.

Endvidere påpeges det i høringssvaret, at den fremtidige udvikling af kommuner, regioner og landet som helhed er en udfordring, som kun kan løses gennem dialog og samarbejde. Samtlige regioner har aktuelt udarbejdet nye regionale udviklingsplaner. De er udviklet i tæt dialog med kommuner, borgere, erhvervsliv, organisationer m.fl. Det er derfor ikke bare de enkelte regionsråd, men en bred kreds af regionale aktører, der står bag visionerne. Ved at tage udgangspunkt i udviklingsplanerne vil landsplanredegørelsen i højere grad blive demokratisk forankret og tage udgangspunkt i de fælles udfordringer og lokalt tilpassede løsninger.

Afslutningsvis er det vigtigt, at landsplanredegørelsen ser på de infrastrukturelle og strukturelle vilkår for internationalt samarbejde i Danmark.

Der er eksempler på relevante tiltag i de enkelte regioner.

Høringssvaret har været i administrativ høring i regionerne og blev afsendt til Miljøministeriet ved høringsfristens udløb den 29. maj 2012 med forbehold for bestyrelsens godkendelse.

Den videre proces

Når ideer, forslag og kommentarer er modtaget i Miljøministeriet, vil emnerne i det kommende forslag til landsplanredegørelse blive fastlagt. Derefter bliver arbejdet med at skrive et forslag til landsplanredegørelse sat i gang. Det forventes på nuværende tidspunkt, at forslaget til Landsplanredegørelse 2012 vil blive offentliggjort i efteråret 2012.

Sekretariatets bemærkninger

Danske Regioner afholder den 22. juni seminaret "Den regionale dagsorden for vækst og velfærd i de nye RUP'er". Formålet er dels at udveksle erfaring om, hvordan regionerne virkeliggør visionerne i RUP'en, dels at give deltagerne

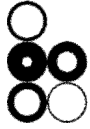
---

mulighed for at bidrage med indspil til den igangværende evaluering af udviklingsplanen.

Bilag

Danske Regioners bidrag til forhøring af Landsplanredegørelsen (1013536).

---

7. Forslag til holdningspapir til Den Europæiske Landbrugsfond for udvikling af landdistrikterne, sagsnr. 10/1177

Anette Prilow

Resumé

Europa-Kommissionen har fremlagt forslag til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020. Landdistriktspolitikken er en del af den fælles landbrugspolitik, men forhandles særskilt. På baggrund af tidligere drøftelser i Bestyrelsen er der udarbejdet et holdningspapir til den fremtidige landdistriktspolitik for 2014-2020. Der lægges især vægt på, at det kommende landdistriktsprogram skal målrettes vækst og beskæftigelse i landdistrikterne, at dele af landdistriktsmidlerne skal knyttes tættere til de regionale vækstfora, samt at koordineringen mellem vækstfora og de lokale aktionsgrupper med fordel kan styrkes.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen godkender holdningspapiret.

Sagsfremstilling

Europa-Kommissionen har fremlagt forslag til forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne for perioden 2014-2020. Landdistriktspolitikken er en del af den fælles landbrugspolitik, men forhandles særskilt.

Forslaget fra Kommissionen indeholder bl.a.

- en mere målrettet styring af støtteindsatsen i forhold til fælles mål og milepæle,
- fokus på målsætningerne om fremme af landbrugets konkurrenceevne og bæredygtighed i overensstemmelse med Europa 2020-strategien,
- bedre koordinering af indsatsen mellem EU's fonde (strukturfondene, landdistriktsfonden og fiskerifonden),
- mere fokus på fremme af innovation, herunder igennem etablering af det Europæiske Innovations Partnerskab for landbrugsproduktivitet og bæredygtighed og operationelle grupper for fremme af innovation.

Derudover er der bedre støttemuligheder til samarbejdsprojekter for nye produkter og processer, til små landbrugsbedrifter, til etablering af korte forsyningskæder, til unge landbrugere og små virksomheder. Endvidere indeholder forslaget nye muligheder for støtte til etablering af producentsammenslutninger og til risikostyring i landbruget.

Bestyrelsen har i forbindelse med drøftelser af den fremtidige strukturfondspolitik den 27. januar 2012 drøftet hovedsynspunkter i forhold til den kommende landdistriktspolitik. Her blev der især lagt vægt på, at det kommende landdistriktsprogram skal målrettes vækst og beskæftigelse i landdistrikterne, at dele af landdistriktsmidlerne skal knyttes tættere til de regionale vækstfora, samt at koordineringen mellem vækstfora og de lokale aktionsgrupper med fordel kan styrkes.

Danske Regioner har udarbejdet et holdningspapir til forordningen, som indeholder de ovennævnte pointer i en uddybet form. Holdningspapiret indeholder bl.a. opbakning til, at landdistriktspolitikken nu skal medvirke til at indfri målene i Europa 2020, at der skal være en fælles strategisk ramme for alle strukturfondene, samt at landdistriktspolitikken også fremover kan målrettes de udfordringer, som de enkelte lande står over for. Det påpeges desuden, at landdistriktspolitikken bør tage have fokus på en bredere form for erhvervsudvikling end kun udvikling af det primære erhverv. F.eks. er fødevarerudvikling i stigende grad et tværsektorielt spørgsmål og landdistriktsprogrammet bør derfor muliggøre inddragelse af andre erhverv, f.eks. turisme- og oplevelsesøkonomiske erhverv. Holdningspapiret afsluttes med forslaget om, at de regionale vækstfora involveres i administrationen af det danske landdistriktsprogram.

NaturErhvervsstyrelsen står for udviklingen af det danske landdistriktsprogram, men har endnu ikke startet processen i Danmark endnu, da forhandlingerne endnu foregår på europæisk plan.

Europa Parlamentet forventes at fremlægge en udtalelse om forslaget i november 2012, hvorefter rådet, Kommissionen og Parlamentet vil drøfte forslaget. Drøftelserne vil hænge sammen med forhandlingerne om EU's budget for den kommende periode, og vedtagelse af forslaget forventes tidligst at ske i sommeren 2013. Når rammerne for den fælles landdistriktspolitik er afklaret, skal der udarbejdes et uddybet høringspapir i forhold til indholdet i det danske landdistriktsprogram.

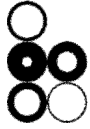
Sekretariatets bemærkninger

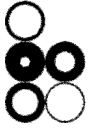
Holdningspapiret har været i administrativ høring i regionerne og behandles parallelt i Udvalget for Regional Udvikling.

Bilag

Danske Regioners holdningspapir til EU's Landdistriktspolitik 2014-2020 (1006542).

---

8. Generelle orienteringer, sagsnr. 12/1047

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

Rigsrevisionens beretning til statsrevisorerne om indkøb af sygehusmedicin, tad, sag nr. 11/988

DSI-rapport om ressourcemangel i psykiatrien, mla, sag nr. 09/1570

Indstilling

Det indstilles,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Rigsrevisionens beretning til statsrevisorerne om indkøb af sygehusmedicin, sag nr. 11/988, tad

Rigsrevisionen har den 16. maj 2012 offentliggjort en beretning om indkøb af sygehusmedicin. Formålet med undersøgelsen har været at vurdere, om Sundhedsministeriet og regionerne sikrer, at indkøbet af sygehusmedicin sker til lavest mulige priser.

Rigsrevisionen har bl.a. undersøgt om regionerne og Amgros har sikret et tilfredsstillende grundlag for indkøb af sygehusmedicin.

Rigsrevisionen fremhæver, at regionerne har iværksat gode initiativer for at sikre indkøb af sygehusmedicin til lavest mulige priser.

Det fremgår således, at regionerne gennem Amgros har etableret et tilfredsstillende grundlag for at opnå rabatter ved fælles indkøb og derved lavest mulige priser. Regionerne opnåede i 2011 besparelser på ca. 1,6 milliarder kroner ved fælles indkøb af sygehusmedicin.

Det nævnes endvidere, at regionerne har nedsat Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS), der skaber faglig enighed på tværs af regionerne ved udarbejdelse af behandlingsvejledninger for brug af dyr sygehusmedicin. Med behandlingsvejledningerne opnår regionerne mulighed for at få bedre priser gennem udbud af lægemidlerne. Rigsrevisionen konstaterer, at regionerne fortsat kan øge indsatsen for at opnå lavere priser gennem en større standardisering af brugen af sygehusmedicin.

Rigsrevisionen har i sin undersøgelse også undersøgt om Sundhedsministeriet har sikret, at regionerne kan indkøbe sygehusmedicin til lavest mulige priser.

Her udtaler Rigsrevisionen i sin hovedkonklusion kritik af, at Sundhedsministeriet i 2009 indgik en pris aftale med Lægemedelindustriforeningen (Lif), som udover at sikre en rabat også havde til formål at tilgodese den forskende lægemiddelindustri, selvom en arbejdsgruppe under ministeriet med deltagelse af bl.a. Danske Regioner havde anbefalet, at man indførte et referenceprissystem. Rigsrevisionen finder ikke umiddelbart, at et sådant hensyn er relevant at inddrage i en pris aftale. Rigsrevisionen er også kritisk overfor, at Sundhedsministeriet ikke tog initiativ til at genforhandle aftalen, selvom den ikke levede op til forventningerne.

I forbindelse med offentliggørelsen af Rigsrevisionens beretning har statsrevisorerne kritiseret:

- at ministeriet indgik en pris aftale med Lif uden at inddrage Danske Regioner, som har større indsigt i anvendelse og indkøb af medicin
- at ministeriet ikke har taget initiativ til at genforhandle pris aftalen med Lif.

Statsrevisorerne konstaterer endvidere:

- at ministeriet ikke fulgte arbejdsgruppens anbefaling om at indføre et referenceprissystem
- at ministeriet tog hensyn til, at Lif ikke ønskede et referenceprissystem, og at den indgåede pris aftale tog udgangspunkt i et aftaleudkast udarbejdet af Lif
- at aftalen med Lif havde andre formål end at opnå lavere priser, bl.a. at støtte forskning i den danske lægemiddelindustri
- at der fortsat er grundlag for at spare på udgifterne til sygehusmedicin
- at regionerne har centraliseret indkøb af sygehusmedicin via Amgros, hvilket giver et godt grundlag for at opnå yderligere besparelser, såfremt der etableres mere ensartet brug af sygehusmedicin på tværs af regionerne.

En kopi af rigsrevisionens rapport kan udleveres på mødet.

DSI-rapport om ressourcemangel i psykiatrien, mla, sag nr. 09/1570

Dansk Sundhedsinstitut – DSI har på vegne af Lægeforeningen beregnet, at der mangler knap 1.200 fuldtidsstillinger i den ambulante psykiatri, hvis alle voksne med debuterende angst, depression og skizofreni skal tilbydes behandling i henhold til de eksisterende referenceprogrammer. Det svarer til en personale-

---

mæssig opnormering på 15 pct. Herudover konstaterer DSI et samlet behov for yderligere ca. 3.000 indlæggelsesdage, svarende til knap 10 psykiatriske sengepladser på landsplan samt 13-26 ekstra årsværk til tidlig opsporing af patienter.

DSI's beregninger og konklusioner er baseret på den eksisterende arbejdsdeling og produktivitet. Foreløbige erfaringer fra lokale projekter med shared care, pakkeforløb og LEAN-analyser viser, at der er et effektiviseringspotentiale i psykiatrien.

Kapacitetsbehovet og kapacitetsudnyttelsen i psykiatrien indgår i regeringens netop nedsatte udvalg om psykiatri, der skal fremlægge forslag til en langsigtet udviklingsplan for psykiatrien senest næste sommer.

Bilag

Rigsrevisionens beretning, hovedkonklusioner.pdf (1015060).

---

9. Næste møde, sagsnr. 12/1047

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,

at næste møde holdes fredag den 24. august kl. 10.30 i Danske Regioner.

Sagsfremstilling

-

Bilag

Ingen.

---

10. Eventuelt, sagsnr. 12/1047

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

-

Indstilling

-

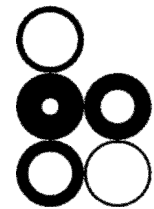
Sagsfremstilling

-

Bilag
Ingen.

Medlemmerne af
Danske Regioners bestyrelse
m.fl.

06-06-2012

Sagsnr. 12/916

Annette Budtz-

Jørgensen

Tel.: 3529 8263

E-mail: abj@regioner.dk

Åbent referat fra møde i Danske Regioners bestyrelse fredag den 25-05-2012 kl. 10:30

Deltagere: Carl Holst, Ulla Astman, Steen Bach Nielsen, Vibeke Storm Rasmussen, Poul Erik Svendsen, Henrik Thorup, Per Tærsebøl, Thor Buch Grønlykke, Poul Müller, Anne V. Kristensen, Birgitte Josefsen, Bente Lauridsen, Knud Andersen, Jens Stenbæk, Flemming Stenild, Birgitte Kjølner Pedersen, Anders Kühnau

Afbud: Bent Hansen

Regionsdirektører: Helle Ulrichsen, Bo Johansen, Per Christiansen, Jens Andersen

Deltagere fra

Sekretariatet: Adam Wolf, Lone Christiansen, Gitte Bengtsson, Signe Friberg Nielsen, Kristian Heunicke, Jacob Winther, Katrine Tang (referent)

1. Formandens meddelelser, sagsnr. 12/916

Bestyrelsen tog meddelelserne til efterretning.

Resumé

Trepartsforhandlinger

Der blev orienteret om de igangværende forhandlinger.

Kommissoriet blev omdelt.

Suppleant for Bent Hansen

Anders Kühnau (S), regionsrådsmedlem Region Midtjylland og næstformand i Danske Regioners Løn- og Personalepolitiske Udvalg deltager i Danske Regioners bestyrelsesmøder som suppleant for Bent Hansen, mens Bent Hansen er sygemeldt.

2. Godkendelse af åbent referat af møde 11-05-2012 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 12/916

Bestyrelsen godkendte referatet.

Resumé

-

3. Honorering af hverv på praksisområdet, sagsnr. 12/354

Bestyrelsen godkendte, at Danske Regioners "Regler for ydelse af mødediæter, tabt arbejdsfortjeneste og andre godtgørelser til medlemmer af Danske Regioners bestyrelse og udvalg samt andre regionsrådsmedlemmer, som af bestyrelsen vælges til at bestride hverv for Danske Regioner", udvides til at omfatte regionsrådsmedlemmer, der er udpeget af RLTN.

Resumé

De af Regionernes Lønnings- og Takstnævn (RLTN) udpegede medlemmer af Landssamarbejdsudvalg og bestyrelse af fonde på praksisområdet har hidtil ikke modtaget særskilt vederlæggelse (formandshonorar, mødediæter eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste) for deres medlemskab af disse.

Medlemskab af Landssamarbejdsudvalgene og fondsbestyrelserne er forbundet med et betydeligt forberedelsesarbejde, og det er af flere opfattet som urimeligt, at man ikke kan få mødediæter og erstatning for tabt arbejdsfortjene-

ste. I den anledning må det overvejes om Danske Regioners regler for mødediæter mv. skal udvides til at omfatte disse hverv. Det vil efter nugældende regler betyde, at de kan få mødediæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Det er svært at vurdere Danske Regioners merudgift. Ved fuld mødedeltagelse anslås udgiften til 35.000 kr.

Der ydes ikke vederlag til formænd for fondsbestyrelser. Det skal i givet fald aftales med overenskomstparten.

4. Aftale om oprettelse af flere praktikpladser i regionerne 2012, sagsnr. 09/2464

Bestyrelsen besluttede, at Danske Regioner skal indgå en aftale om praktikpladser for 2012, at der i den forbindelse skal rejses krav om økonomisk kompensation for indgåelsen af de ekstra praktikpladser, og at Danske Regioner i forbindelse med en eventuel indgåelse af en aftale skal rejse modkrav i form af øget fleksibilitet i social- og sundhedsassistentuddannelsens praktikdel.

Resumé

Regeringen ønsker at indgå en ny aftale om flere praktikaftaler for 2012 med Danske Regioner. Ministeriet for Børn og Undervisning har udarbejdet et udkast til en aftale om flere praktikpladser i 2012. Aftaleudkastet indebærer, at regionerne – som i 2011 – skal oprette 390 ekstra praktikpladser i 2012, set i forhold til niveauet i 2009. Desuden videreføres præmie- og bonusordningen under Arbejdsgivernes elevrefusion (AER). For at finansiere præmie- og bonusordningen er AER-arbejdsgiverbidraget blevet midlertidigt forhøjet gennem en AER-lovændring. I modsætning til de foregående års praktikaftaler, indeholder aftaleudkastet for 2012 ikke en egentlig sanktionsmodel i tilfælde af, at regionerne ikke får oprettet de aftalte ekstra praktikpladser. Danske Regioner har på sekretariatsplan haft en indledende drøftelse med ministeriet om en eventuel ny aftale. I den forbindelse har sekretariatet rejst spørgsmålet om en mere fleksibel tilrettelæggelse af den somatiske praktik på social- og sundhedsassistentuddannelsen som et muligt modkrav for indgåelsen af en ny praktikaftale.

5. Kvalitetsstrategi på praksisområdet, sagsnr. 10/229

Bestyrelsen godkendte kvalitetsstrategien for praksisområdet.

Resumé

Regionerne har udarbejdet en fælles kvalitetsstrategi for praksisområdet. Der er behov for en sådan samlet og fælles strategi for at få fokus på kvalitet blandt alle behandlere på praksisområdet for at løfte regionernes ansvar på området og for at få praksisområdet med på kvalitetsdagsordenen og integreret i Den Danske Kvalitetsmodel for sundhedsvæsenet.

Kvalitetsstrategien hedder ”Kvalitet i praksis – regionernes strategi for måltret og systematisk kvalitetsudvikling på praksisområdet”. Den har været i høring i regionerne.

Et af strategiens målsætninger er at skabe et nyt, tæt samarbejde mellem regionerne på dette område. På den baggrund realiseres målene på fagområderne via samarbejde med de faglige organisationer og inden for den økonomiske rammer som aftales i de respektive overenskomster.

6. Høringssvar vedr. ændring af sundhedsloven, sagsnr. 12/662

Bestyrelsen godkendte høringssvaret med et supplement, der gør opmærksom på en formulingsmæssig fejl omkring aldersgrænsen, og peger på den etiske problemstilling omkring forældrenes retstilling i forhold til forslaget om at begrænse forældreindehavernes adgang til aktindsigt, når det er nødvendigt af hensyn til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser samt beskyttelse af vidner eller andre i sager om strafferetlig forfølgning.

Resumé

Regeringen har fremsat forslag om ændringer i sundhedsloven på tre områder: Det første forslag omhandler at kunne begrænse forældremyndighedsindehaverens aktindsigt i barnets patientjournal, hvor man fx mistænker forældre for at have begået incest. Ved at begrænse aktindsigten i sådanne sager muliggør man effektiv efterforskning eller strafferetlig forfølgning af forældrene. Det andet forslag omhandler levende donorers samtykke til donation, hvor formålet er at tydeliggøre retspraksis vedr. donation fra mindreårige i sundhedsloven. Formålet er desuden at skabe hjemmel for udtagning af gendanneligt væv (fx knoglemarv) fra personer fra 18 år, der mangler evnen til at kunne give samtykke til donation. Det sidste forslag omhandler sterilisation, hvor formålet er at nedsætte aldersgrænsen for sterilisation fra 25 år til 18 år.

7. Høringssvar vedr. ændring af lov om røgfri miljøer, sagsnr. 08/2730

Bestyrelsen godkendte høringssvaret.

Resumé

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har udsendt høring om forslag til lov om ændring af lov om røgfrie miljøer.

Forslaget peger bl.a. på, at der indføres totalt rygeforbud indendørs og uden-dørs på institutioner, skoler, ungdomsuddannelser m.v., som fortrinsvis optager børn og unge under 18 år.

Danske Regioner anerkender i høringssvaret formålet med lovændringen og peger på, at det i forhold til indsats er vigtigt at have fokus på at beskytte børn og unge bedst muligt.

8. Redegørelse om sammenhæng i det videregående uddannelsessystem, sagsnr. 12/864

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Poul Müller og Per Tærsebøl bemærkede, at afskaffelse af supplerende adgangsbetingelse til kandidatuddannelse er betænkelig, da man risikerer en sænkelse af det faglige niveau.

Resumé

Regeringen har offentliggjort en redegørelse om sammenhæng i de videregående uddannelser. I redegørelsen præsenteres en række initiativer, der skal medvirke til at ressourcerne i uddannelsessystemet udnyttes bedre, nedbringe blindgyder og skabe mere kvalitet. Desuden igangsættes et omfattende lovarbejde, der skal bakke op om anbefalingerne og analyserne i redegørelsen.

I februar offentliggjorde Danske Regioner et uddannelsespolitisk udspil *Kvalitet i fremtidens sundhedsuddannelser*, og mange af initiativerne i redegørelsen matcher Danske Regioners ønsker til et mere fleksibelt uddannelsessystem. Alt i alt vurderes det at være positivt, at der igangsættes nye initiativer for de videregående uddannelser.

9. Generelle orienteringer, sagsnr. 12/916

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Udgivelse af ledelsesantologien "Sund ledelse", tfr, sag nr. 09/2256.

10. Næste møde, sagsnr. 12/916

Bestyrelsen besluttede, at næste ordinære bestyrelsesmøde holdes i forbindelse med Folkemødet på Bornholm og finder sted torsdag den 14. juni kl. 13.00 til 15.00 på Det Gamle Posthus, Kirkegade 8, 3770 Allinge. Der er frokost fra kl. 12.00.

Afbud fra Birgitte Kjølner Pedersen.

Resumé

-

11. Eventuelt, sagsnr. 12/916

Resumé

.-

22-05-2012

Sag nr. 12/428

Dokumentnr. 19616/12

Bedre ungdomsuddannelser - en forudsætning for regional vækst og udvikling

Et regionalt uddannelsesløft er højt prioriteret del af den regionale vækst dagsorden. De regionale vækstfora har ansvaret for at udarbejde en regional erhvervsudviklingsstrategi og Regionsrådene har ansvaret for at udarbejde en regional uddannelsesstrategi som en del af den regionale udviklingsplan. Uddannelsesområdet spiller en nøglerolle for at sikre stærke rammevilkår for regional bosætning, vækst og erhvervsudvikling.

De regionale indsatser er koordineret med de statslige målsætninger i de regionale partnerskabsaftaler mellem regeringen og de seks regionale vækstfora.

I alt støtter regionerne indsatser for at løfte kompetenceniveauet regionalt med ca. 100 millioner kroner årligt via en uddannelsespulje målrettet ungdomsuddannelser. Endvidere anvendes ca. 200 millioner kroner årligt af de regionale vækstfora på opkvalificering af ledige og medarbejdere mhp. at skabe vækst og innovation, overvejende i den private sektor.

Indsatserne er baserede på evidensbaserede analyser af de konkrete regionale udfordringer. Indsatsområderne er: Bedre uddannelsesdækning, flere praktikpladser, frafaldsreduktion, stærkere faglige miljøer og tydeligere overgangsmuligheder for de unge. Se mere om de konkrete projekter på www.vejetilviden.dk

I samarbejde med relevante aktører som skoler, uu-centre, jobcentre, arbejdsmarkedets parter mv. arbejder regionerne med udgangspunkt i de regionale uddannelsespolitiske udfordringer.

På baggrund af erfaringer fra de indsatser, der er iværksat af vækstfora og regionsråd fra arbejdet med 95 procentmålsætningen, giver Danske Regioner nedenstående anbefalinger til ministerudvalget:

1. Der er behov for øget søgning til erhvervsuddannelserne. Danske Regioner foreslår derfor, at der opstilles en målsætning om, at 30 procent af en ungdomsårgang gennemfører en erhvervsuddannelse.
2. Det forudsætter et kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne. Erfaringer fra de regionale indsatser viser, at erhvervsuddannelser kan gøres mere attraktive bl.a. via en styrket regionalt koordineret indsats for flere praktikpladser i det private erhvervsliv samt smidigere uddannelsesskift
3. Bedre uddannelsesdækning er nødvendig for at sikre ungdomsuddannelser til alle unge
4. Styrket regionalt samarbejde i forpligtende samarbejder om 95 procentmålsætningen. Det skal sikre en sammenhængende indsats på tværs af sektorer omkring ungdomsuddannelserne, så der opnås øget søgning og mindre frafald på erhvervsuddannelserne, samt bedre overgangsmuligheder mellem uddannelser for både unge og voksne.

Tema 1: Erhvervsuddannelser

Mangel på faglært arbejdskraft kan blive en barriere for vækst, idet der forventes at mangle 30.000 faglærte i 2020. Det betyder ud over at få flere igennem en erhvervsuddannelse, at der fortsat skal være fokus på at kompetenceudvikle ansatte og ledige.

Der er i dag en stigende søgning til de gymnasiale uddannelser, så den i dag er på 72 procent af dem som forlader grundskolen. Noget tyder på, at denne andel er for høj. For det første pga. behovet for mere faglært arbejdskraft. For det andet anvender 22 procent af dem med en gymnasial uddannelse ikke videre uddannelse og 9,3 procent tager efterfølgende en erhvervsuddannelse. Dobbeltuddannelse er dyrt for den enkelte og for samfundet.

Søgningen til erhvervsuddannelser er gået tilbage med 11 procentpoint på 11 år. I 2001 søgte 31,7 procent af en årgang ind på en erhvervsuddannelse, og i år er det kun 20,4 procent. Billedet er det samme i hele landet, dog mest markant i Region Hovedstaden hvor andelen, der søger en erhvervsuddannelse, er faldet med 15 procent i perioden fra 2005-2009.

Regionerne foreslår derfor, en national målsætning om, at 30 procent af en ungdomsårgang gennemfører en erhvervsuddannelse 10 år efter endt grundskole.

Målsætningen om at 30 procent skal gennem en erhvervsuddannelse skal primært opfyldes via et øget optag og gennemførelse på de tekniske uddannelser og øvrige erhvervsuddannelser rettet mod det private erhvervsliv. Det skal ses i lyset af en stærkt begrænset vækst i den offentlige sektor og at uddannelserne på dette område i høj grad er dimensionerede.

For at målsætningen om, at 30 procent af en årgang skal gennemføre en erhvervsuddannelse kan indfries, er det nødvendigt at løfte kvaliteten på erhvervsuddannelserne, og dermed gøre erhvervsuddannelserne mere attraktive for de unge.

Bedre kvalitet på erhvervsuddannelserne

For erhvervsuddannelserne er der fire store problemstillinger, som der skal ses på samlet:

-Den ovennævnte vigende søgning. Andelen af en ungdomsårgang, der starter på en erhvervsuddannelse er faldet fra 32 til 21 procent på 11 år.

-Et højt frafald især på grundforløbet. Region Syddanmark har opgjort frafaldet til 17 pct. 3 mdr. efter studiestart og 32 procent efter et år. For de gymnasiale uddannelser er frafaldet til sammenligning 12 pct. efter 12 mdr.

-Mere end 9.000 mangler praktikpladser. På landsplan er det 47 procent af eleverne, der har en ordinær praktikplads 10 måneder efter afsluttet grunduddannelse.

-Endelig oplever de unge ikke entydigt erhvervsuddannelserne som en ungdomsuddannelse med en stærk ungdomskultur. Gennemsnitsalderen ved start på uddannelserne er stigende og er nu på 21,5 år mens den for de gymnasiale uddannelser er 17 år viser en opgørelse fra Region Syddanmark.

Anbefalinger:

1. Bedre praktikpladskultur og regional koordinering med erhvervskoler, UU-centre, virksomheder, jobcentre mv.

Der er behov for en helhedsorienteret praktikpladsindsats, hvor skolerne gør mere for at forberede eleverne på mødet med virksomhederne og forbedrer virksomhederne på læringsforpligtigheden af eleven.

Desuden er der behov for en systematisk praktikpladsopsøgende indsats, især blandt private virksomheder der ikke er praktikpladsgodkendte. Skoler,

jobcentre mv. koordinerer og professionaliserer indsatsen, f.eks. via regionalt forankrede centre. En sådan indsats skabte på et år 1000 ekstra praktikpladser i Region Nordjylland. De unges, branchernes og virksomhedernes ønsker skal vurderes og nye markeder opsøges. I Region Hovedstaden er der 18.000 virksomheder, der ikke er praktikpladsgodkendte. Proceduren for praktikpladsgodkendelse bør forenkles markant.

Sociale klausuler i forbindelse med offentlige anlægsbyggerier mv. kan medvirke til at sikre flere praktikpladser, og der bør udvikles flere delepraktikker. Endvidere kan der arbejdes for flere praktikmuligheder på tværs af landegrænser, hurtigere praktikpladsgodkendelser mv.

2. Løft af det faglige niveau, der kan styrke talentarbejdet og mulighederne faglig specialisering og innovation. Der er behov for at styrke dialogen om den faglige udvikling på nogle erhvervsskoler, f.eks. gennem specialisering inden for visse fag, som f.eks. centres of excellence. Det kan med fordel være inden for de styrkepositioner og klynger, der eksisterer regionalt. Der er i dag en træghed i de faglige uddannelser, som medfører manglende kobling til nye vækstområder.

3. Brobygning til erhvervsuddannelser for elever i folkeskolen
Vejledningen opleves som meget mangelfuld i forhold til erhvervsuddannelserne. Omvalgselever udgør en tredjedel af samtlige elever på en erhvervsuddannelse, mens de på gymnasierne blot udgør 4 procent i Region Hovedstaden. Dobbeltuddannelse skal så vidt muligt undgås, da det er dyrt både samfundsmæssigt og for den enkelte.

4. Synliggøre adgangsvejene til videregående uddannelser via flere samarbejder mellem ungdoms- og videregående uddannelser f.eks. via sammenhængende undervisningsforløb, brobygningsforløb, vejledning, lærerudveksling mv.

5. Forenkling af indgangene på erhvervsuddannelserne kan som følge af stærkere faglige miljøer bidrage til at opretholde en bredere dækning, et bedre studiemiljø og mere moderne undervisningsformer, der matcher de unges behov. Der kan også udvikles forskellige spor for de afklarede, og for de uafklarede, der har brug for et bredere grundforløb.

Tema 2: Udfordringen med at få alle igennem en ungdomsuddannelse

De uddannelsespolitiske udfordringer er forskellige rundt om i landet. Der er forskel på afstand til uddannelse og dermed på de unges valgmuligheder. Desuden varierer antallet og den branchemæssige fordeling af tilgængelige praktikpladser. Søgemønstre og demografisk udvikling varierer også i de enkelte dele af landet. Løsningerne forudsætter derfor et strategisk, regionalt samarbejde om 95 procentmålsætningen og bedre uddannelsesdækning.

Bedre uddannelsesdækning er nødvendig for at sikre ungdomsuddannelser til alle unge, herunder bedre kapacitetsstyring

Afstand til uddannelse er afgørende for, hvor mange der får en ungdomsuddannelse og for de unges valgmuligheder. Særligt i forhold til skoletrætte eller uddannelsesfremmede elever er det et vigtigt element, at de kan begynde på en ungdomsuddannelse i deres lokalområde. Tal fra Danske Regioner viser, at der hvor de unge har længst til en ungdomsuddannelse også er der, hvor færrest gennemfører en uddannelse. Det er især en udfordring på erhvervsuddannelserne. Eksempelvis har 14 procent af de unge i Region Syddanmark mere end 90 minutters transporttid hver vej til en erhvervsuddannelse.

I dag er der steder hvor uddannelsesdækningen er mangelfuld, da en række hovedforløb på erhvervsuddannelser udbydes meget få steder i hver region, og de små afdelinger er i fare for at lukke.

De mindre udbudssteder kommer under yderligere pres når ungdomsårgangene bliver mindre de kommende år. Det gælder især i forhold til udbuddet af erhvervsuddannelser, særligt hvis tendensen til faldende søgning fortsætter. Hertil kommer, at de generelle økonomiske incitamenter for skolerne peger i retning af fusioner og øget centralisering af udbud.

Anbefalinger:

Der er behov for et fintmasket og varieret udbud af uddannelser, så de unge har reelle valgmuligheder. Geografi må og skal ikke være en hindring for uddannelse.

1. Hele eller dele af grundforløbspakker på erhvervsuddannelserne placeres uden for de større byer som forlagt undervisning eller via samlæsning og – lokalisering. Eksempelvis har filialer af Erhvervsskolen Nordsjælland i fire nordsjællandske kommuner og udbud af HG på Struer Gymnasium øget søgningen hertil.

2. Udvikling af fjernundervisning og parallel undervisning, hvor en klasse undervises af en lærer et sted og en anden klasse følger samme underviser et andet sted kan være et supplement til fysiske uddannelsesinstitutioner. I Region Sjælland og Syddanmark har parallel undervisning vist gode resultater i fht. søgning og gennemførelse.

3. Indførelse af et geografisk taxametersystem, der er nemt at administrere med enkle kriterier, kan bidrage til at løfte uddannelserne i hele landet. Der kan endvidere ydes udviklingstilskud via regionale midler. I det omfang det kan være med at løfte andelen, der får en ungdomsuddannelse, kan det være hensigtsmæssigt at indføre et socialt taxameter.

Et styrket regionalt samarbejde om 95 procentmålsætningen skal sikre en sammenhængende indsats for de unge på ungdomsuddannelserne.

Mange af de ovenstående udfordringer kan håndteres med et tættere regionalt samarbejde mellem uu-centre, jobcentre, skoler, kommuner, arbejdsmarkedets parter mv. Det drejer sig om den utilstrækkelige uddannelsesdækning, usmidige overgange, praktikpladsindsatsen mv. Hertil kommer en ungeindsats, der ikke altid garanterer en sammenhængende indsats for de unge ledige, uafklarede eller frafaldstruede. Et problem er f.eks. at de unge bor i en kommune og går i skole i en anden kommune. Samtidig er der i mange kommuner ikke alle skoletyper.

Anbefalinger

1. Etablering af forpligtende samarbejder med fælles målsætninger med udgangspunkt i regionale udfordringer. Syddansk Uddannelsesaftale og et regionalt ungdomsuddannelsesråd har i Region Syddanmark betydet et samlet fokus hos aktørerne på uddannelsesområdet i forhold til at finde regionale løsninger på udfordringer som frafald, bedre overgange, uddannelsesdækning, det faglige miljø m.v.

Institutionerne i det forpligtende samarbejde vil blive ansvarliggjort i forhold til udbudsdekning samt beslutninger om uddannelsessamarbejder/campus/fusioner. Øget samarbejde om etablering af campus. Der skal være en vis volumen i den enkelte uddannelse for at sikre en høj faglig kvalitet, inspirerende studiemiljø og effektiv institutionsdrift. Campus kan være en løsning nogle steder, mens institutionssamarbejde vil være løsningen i andre tilfælde.

Det vil være hensigtsmæssigt, hvis regionerne får initiativret, bl.a. til at foreslå nye udbud. Det gælder også udbud af grund- og hovedforløb på erhvervsuddannelser.

2. Ungeindsatsen skal gå på tværs af skoler og sektorer. For unge ledige og frafaldstruede er der behov for en målrettet og håndholdt indsats. De unge må ikke havne mellem to stole. Der kan etableres forpligtende samarbejde om uddannelsesparathed, eventuelt i et vejledningsråd. Det skal ses i lyset af, at der f.eks. i Region Syddanmark er 13 procent af de 18-19 årige utilstrækkelige matematik- eller læsefærdigheder osv., mens kun 1 procent er erkæret ikke-uddannelsesparat. I samarbejdet skal jobcentre, uu-centre, skoler, kommuner og region indgå.

I Region Nordjylland har man gode erfaringer med ungeindsatser i fire egnsvise konsortier med skoler, uu-centre, jobcentre mv. Regionen er nu den region, der er tættest på at have indfriet 95 procentmålsætningen. Den foreslåede fleksuddannelse, hvor de frafaldne unge tilbydes forskellige moduler af praktiske og boglige forløb, kan sammenstykket til en samlet ungdomsuddannelse i sådanne konsortier/samarbejder.

3. Det skal være nemmere for de ufaglærte voksne at blive faglærte, evt ved øget brug af modulariserede forløb; bedre mulighed for at skifte mellem arbejde og kurser, så det ikke er en for stor byrde for virksomheden at give afkald på medarbejderen. Genindførsel af jobrotation, kan overvejes.

4. Der er samtidig behov for klare meritmuligheder og obligatorisk realkompetencevurdering. Det indebærer, at systemet for realkompetencevurdering skal have et løft. Der skal være et system, der er anerkendt af alle aktører, f.eks. veucentre.

Tema 3: De gymnasiale uddannelser

I forhold til målsætningen om, at flere gennemfører en videregående uddannelse hurtigere er de gymnasiale uddannelser en succes. De får fat i de unge fra 9. og 10. klasse, mens hf fungerer både i forhold til unge fra 10. klasse og for unge, der evt. har prøvet en anden ungdomsuddannelse/eller ikke er kommet i gang med en ungdomsuddannelse.

Hovedudfordringen for de gymnasiale ungdomsuddannelser er, at alt for mange unge ikke bruger deres studieforberegende uddannelse til at søge optagelse på en videregående uddannelse. Det er stor forskel på, hvor godt de

gymnasiale ungdomsuddannelser – alt andet lige – ruster de unge til videregående uddannelse. Det drejer sig om 20 pct. for stx og htx, 25 procent for hhx og hele 39 pct. for hf. Summen af elever, der enten efterfølgende starter på en erhvervsuddannelse eller ikke starter på en efterfølgende uddannelse er over 50 pct. for hhx og hf. Og det nærmer sig hver tredje stx eller htx-elev.

Samtidig er der for mange unge med en gymnasial uddannelse, der efterfølgende starter på en erhvervsuddannelse. Der er således 9,3 procent af studenterne, der dobbeltuddanner sig.

Anbefaling

I det omfang erhvervsuddannelserne kan gøres mere populære og vejledningen mere målrettet mod erhvervsuddannelserne, er det muligt at reducere andelen, der dobbeltuddanner sig.

Endvidere kan forbedrede meritmuligheder i løbet af en gymnasial uddannelse spare uddannelsestid. Men det er uklart, om alle de unge, der fuldfører en gymnasial ungdomsuddannelse og ikke starter på en videregående uddannelse er kvalificeret hertil. Det bør være sådan, at alle unge, der kan gennemføre en gymnasial ungdomsuddannelse hermed også er kvalificeret til en videregående uddannelse.

Miljøminister Ida Auken
Miljøministeriet
nst@nst.dk

DANSKE
REGIONER

29-05-2012

Sag nr. 12/996

Dokumentnr. 19464/12

Kære Ida Auken,

Danske Regioner har modtaget invitation til at deltage i debatten om den kommende landsplanredegørelse. I det følgende præsenteres Danske Regioners syn på de seks temaer, forslag til nye temaer samt hvordan de regionale udviklingsplaner kan bidrage til landsplanredegørelsen.

Generelt finder Danske Regioner, at oplægget fra Miljøministeren er et godt udgangspunkt for den videre debat om, hvordan Danmark skal udvikle sig.

Regeringen skriver i regeringsgrundlaget, at målet er at skabe udvikling, dynamik og vækst i hele Danmark. Det kan regionerne bidrage til. Kommunerne og staten har formelt myndighedsansvaret for den fysiske planlægning i Danmark. Regionerne har som den eneste myndighed et særligt ansvar for at udvikle visioner og sætte nye mål, som kan inspirere planlægningen på tværs af de øvrige ansvarlige myndigheder.

Den regionale udviklingsplan (RUP) er et visionært, strategisk værktøj, som blev født med strukturreformen i 2007. Den adskiller sig fra de øvrige plan typer i Planloven ved, at den er strategisk og ikke indeholder præcise udpegninger og ikke er arealregulerende. Af planlovens bemærkninger fremgår det, at ”Den regionale udviklingsplan skal være et redskab til at fremme regionens vækst og bæredygtige udvikling. Udviklingsplanen udtrykker regionsrådets vision for den samlede fremtidige udvikling af regionen på tværs af sektorområder”.

Den regionale udviklingsplan er således en strategisk plan, der bringer viden og analyser, dialog og strategiske samarbejdsfora ind i en helhed, som

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

danner afsæt for politiske samarbejder, sektorstrategier, handleplaner og projekter.

Side 2

Flere og flere udfordringer går på tværs af myndigheder, sektorer og geografi - og de kan ikke løses af enkeltaktører alene. Vi skal derfor være bedre til at tænke strategisk og i helheder i forhold til den offentlige planlægning, både lokalt, regionalt og nationalt.

Ifølge regeringsgrundlaget skal ”Danmark være et godt og effektivt samfund, som bruger både de menneskelige og naturens ressourcer på en bæredygtig og konkurrencedygtig måde”.

Udnyttelsen af regioners erhvervmæssige styrkepositioner og potentialer forudsætter, at der er forskning, uddannelser, infrastruktur, oplevelses- og fritidsmuligheder, der matcher og er attraktive for de borgere og virksomheder, som områderne satser på. Derfor beskriver de regionale udviklingsplaner den ønskelige udvikling på tværs af de traditionelle sektorer som uddannelse, erhvervsudvikling, miljø, kultur mv.

Den fremtidige udvikling af kommuner, regioner og landet som helhed er en udfordring, som kun kan løses gennem dialog og samarbejde. Samtlige regioner har aktuelt udarbejdet nye regionale udviklingsplaner. De er udviklet i tæt dialog med kommuner, borgere, erhvervsliv, organisationer m.fl. Det er derfor ikke bare de enkelte regionsråd, men en bred kreds af regionale aktører, der står bag visionerne. Ved at tage udgangspunkt i udviklingsplanerne vil landsplanredegørelsen i højere grad blive demokratisk forankret og tage udgangspunkt i de fælles udfordringer og lokalt tilpassede løsninger.

Tema 1: Udvikling i hele Danmark

Danmark udvikler sig hele tiden. De konkrete udfordringer inden for f.eks. uddannelse, erhvervsudvikling og infrastruktur er ikke ens i hele landet. Der er regionale forskelle, som skal adresseres i den fysiske og strategiske planlægning. Ved at satse på de regionale styrkepositioner kan vi skabe udvikling i hele Danmark. De regionale vækstfora er omdrejningspunktet for den regionale erhvervsudvikling, der skal sikre vækst og udvikling både i Hovedstaden, i byerne, deres oplande og i yderområderne. Men udvikling fordrer også uddannelse, service, oplevelser og mobilitet. Derfor er de regionale udviklingsplaner med det helhedsorienterede udviklingsperspektiv en vigtig pendant til erhvervsudviklingsstrategierne. Det handler om et nødvendigt samspil mellem vækstcentre, byer og landdistrikter.

Danske Regioner ønsker desuden at påpege to områder, der bør have særlig fokus og som går på tværs af de eksisterende seks temaer.

Infrastruktur og mobilitet

Infrastruktur og mobilitet er et eksempel på en udfordring, der bliver overset i den nuværende temaopdeling af landsplanredegørelsen, fordi denne udfordring går på tværs af temaerne. Der er behov for at sikre sammenhæng mellem infrastruktur og mobilitet og den fysiske planlægning af boliger og erhverv, så der kan sikres en effektiv mobilitet både med individuel og kollektiv trafik, der kan understøtte vækst og levevilkår i hele Danmark. Alle de regionale udviklingsplaner behandler infrastruktur og danner baggrund for infrastrukturredegørelser udarbejdet af regioner og kommuner i fællesskab.

Infrastruktur og mobilitet har betydning for at udvide pendlingsoplande, for tilgængelighed til uddannelse, for at kunne tiltrække folk med de rette kompetencer, for at tiltrække virksomheder, for klimaklimatilpasning, for udvikling af bæredygtige byer, for landdistriktsudvikling og for det internationale samarbejde. Desuden har infrastruktur og mobilitet betydning for befolkningens adgang til offentlig og privat service, og hermed velfærd og udvikling.

For at sikre et sammenhængende Danmark, bør landsplanredegørelsen derfor se på infrastruktur. Sjællandsprojektet er et eksempel på strategisk helhedsplanlægning, hvor Region Sjælland, de 17 kommuner, Movia, Transportministeriet og Miljøministeriet arbejder sammen om den fremtidige by- og infrastrukturudvikling i regionen.

Uddannelse

Uddannelse er i høj grad drivkraft for udvikling i hele landet. Uddannelse og uddannelsesmuligheder er en grundlæggende forudsætning for både bosætning og erhvervsudvikling. Derfor skal uddannelse og opkvalificering prioriteres i hele landet.

Gode regionale uddannelsesmuligheder er helt nødvendige for at hæve uddannelsesniveaet og sikre adgang til kvalificeret arbejdskraft regionalt. Afstanden til uddannelsesstedet – især for ungdomsuddannelser og kortere uddannelser – har betydning for, hvor mange unge der gennemfører en uddannelse. Derfor skal der sikres et geografisk bredt og varieret udbud af uddannelser i hele landet. Region Syddanmark har i bestræbelserne på at sikre

en bred uddannelsesdækning udarbejdet analyser af uddannelsesniveau, forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse samt pendlingsafstande til uddannelsesinstitutioner.

Side 4

Tema 2: Klimatilpasning og grøn energi

Der er behov for en langsigtet planlægning, der tager højde for fremtidige klimaændringer, herunder inden for områderne infrastruktur, vandforsyning, energiforsyning, land- og skovbrug, natur og naturforvaltning, planlægning, sundhed, og redningsberedskab. Regionerne har allerede i dag i vidt omfang inddraget klimatilpasning i arbejdet med den regionale udviklingsplan. I den forbindelse påtager regionerne sig et ansvar for strategisk planlægning vedrørende klimatilpasning i sammenhæng med andre elementer i planen - i samarbejde mellem de relevante aktører.

For eksempel har Region Hovedstaden og Region Sjælland udarbejdet regionale klimastrategier. Region Hovedstaden har sammen med de 29 kommuner udarbejdet en klimastrategi, der bl.a. har fokus på klimatilpasning (f.eks. fælles risikokortlægning og tværkommunalt koordinerede strategier for klimatilpasning), forebyggelse (gennem en indsats for fossilfri energiproduktion og højere energieffektivitet) og udnyttelse af det erhvervs- og innovationsmæssige potentiale.

En sammenhængende strategisk energiplanlægning er også nødvendig for at kunne understøtte en fortsat udvikling af de danske styrkepositioner inden for den grønne økonomi og vedvarende energi.

Alle fem regioner beskæftiger sig med udviklingsinitiativer indenfor energi- og klimaområdet. En del sker som erhvervsudviklingsinitiativer i regi af de regionale Vækstfora. Andre elementer relaterer sig til den kollektive trafik, jordforurening og råstofplanlægningen. Herudover har enkelte regioner igangsat konkrete initiativer med henblik på at optimere den regionale og lokale energiplanlægning. Som eksempel har Region Midtjylland opstillet et mål om, at 50 % af det samlede energiforbrug skal komme fra vedvarende energi i 2025. I samarbejde med kommunerne har Region Midtjylland udarbejdet regionale og kommunale energi- og klimaregnskaber med tilhørende handlingsplaner.

Tema 3, 4 og 5: Bæredygtige byer, landdistrikter og det åbne land

Side 5

Der er behov for udviklingsprocesser, der understøtter samspillet, sammenhængen og komplementariteten i forholdet mellem by og land. Byer og landdistrikter bør ses som hinandens fælles ressourcer og forudsætninger, hvor borgerne, arbejdskraft og forbrugere udveksles. Jo større interaktion, der er mellem land og by, des stærkere og mere sammenhængende bliver Danmark.

Der er dog forskellige udviklingsmuligheder i de forskellige dele af Danmark, og Danske Regioner finder det derfor positivt, at Miljøministeren tager fat på at skelne mellem områder med potentiale for udvikling og steder i kommunerne, hvor det kan være vanskeligt at opretholde den eksisterende service. Der bør arbejdes mod en balanceret udvikling, som fremmer de vækst- og udviklingsmuligheder, der er i de forskellige dele af landet.

De regionale udviklingsplaner fokuserer f.eks. på byernes funktioner og indbyrdes relationer og den betydning, det har for sammenhængen mellem by og land. Regionerne har med sine brede, tværfaglige og regionale netværk gode forudsætninger for at indgå i disse udviklingsprocesser.

Danske Regioner håber, at Miljøministeren i landsplanredegørelsen vil se på byer og landdistrikter i en sammenhæng og ikke kun separat. Byerne skaber ikke kun udvikling inden for bygrænsen. Byerne trækker ofte udviklingen i et stort opland i form af muligheder for job, uddannelse, indkøb og fritidstilbud, og samtidig kan de bynære landdistrikter levere attraktive bopælnings- og oplevelsesmuligheder. Der er selvfølgelig forskellige udfordringer i henholdsvis Hovedstaden, de større og mellemstore byer, i landdistrikter og i yderområderne, men det er hensigtsmæssigt at se dem i sammenhæng.

Samtidig er Hovedstaden den største vækstmotor i Danmark, og det er derfor vigtigt også med en national satsning på Hovedstaden. Stærke vækstcentre er nødvendige for også at skabe udvikling i resten af landet.

Det åbne land samt sikring og udvikling af en varieret og mangfoldig natur er rigtig relevant set fra et regionalt perspektiv. Der er behov for at sikre øget koordinering, fordi mange skove, vandløb og kyststrækninger spreder sig over flere kommuner. Blandt andet arbejder regionerne og de regionale udviklingsplaner med at udvikle naturen i nationalparkerne og andre større sammenhængende naturområder, så de også kan benyttes som et aktiv i bestræbelserne på at skabe nye erhvervs- og levesteder for befolkningen

og til at skabe rekreative værdier for borgere og turister. Region Nordjylland arbejder f.eks. med at forbedre og udvikle en aktiv rekreativ benyttelse af naturen, vandområderne og landskabet og understøtter etableringen af naturparker, naturstier og større sammenhængende naturområder i tæt samarbejde med de lokale aktører.

Tema 6: Danmark i en nordisk og europæisk kontekst

Danmark er påvirket af den verden, vi befinder os i, og det er derfor positivt, at landsplanredegørelsen også medtager den internationale dimension. Som nævnt i indledningen finder Danske Regioner, at den nordiske, europæiske og endda globale kontekst er relevant for alle temaerne. Det gælder både i forhold til infrastruktur, uddannelse, klima og energi, byudvikling samt landdistriktsudvikling.

Der sker meget i øjeblikket i forhold til Danmarks internationale relationer. Femern Bælt-forbindelsen skal snart bygges og forventes at få stor betydning for Danmark, ikke kun i anlægsfasen men især også efterfølgende. Den landbaserede grænse i Region Syddanmark er stadig en vigtig forbindelse til Tyskland, og de andre grænseoverskridende samarbejder med Norge og Sverige og i Øresundsregionen har også stor betydning for udviklingen af Danmark.

Det er vigtigt, at landsplanredegørelsen ikke alene ser på fysisk tilgrænsede områder, men generelt på infrastrukturelle og strukturelle vilkår for internationalt samspil. Den globale udvikling bør derfor inddrages i overvejelserne omkring den fysiske og strategiske planlægning i Danmark.

Danske Regioner ser frem til fortsat dialog om udarbejdelsen af den kommende landsplanredegørelse. Høringsvaret tager dog forbehold for endelig politisk godkendelse.

Med venlig hilsen

Birgitte Josefsen

Formand for Danske Regioners Udvalg for Regional Udvikling

Holdningspapir

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne 2014-2020

Kommissionens forslag til EU's landdistriktspolitik 2014-2020

Europa-Kommissionen har fremlagt sit forslag til en ny fælles landdistriktspolitik for EU i perioden 2014-2020. I det følgende præsenteres Danske Regioners syn på landdistriktsforordningen samt administration af landdistriktsprogrammet i Danmark. Danske Regioner har desuden et særskilt holdningspapir til regional- og socialfonden.

Danske Regioner havde gerne set en mere gennemgribende reform af den fælles landbrugs- og landdistriktspolitik. Men vi finder dog, at Europa-Kommissionens forslag til en ny landdistriktspolitik kan medvirke til at forbedre landbrugets konkurrenceevne, sikre en bæredygtig forvaltning af natur ressourcerne samt fremme en balanceret territorial udvikling af landdistrikterne, som forslaget har til formål.

Der er mange gode takter i forslaget, bl.a. finder vi det positivt, at landdistriktspolitikken nu skal leve op til målene i Europa 2020, at der skal være en fælles strategisk ramme for alle strukturfondene, og at landdistriktspolitikken også fremover kan målrettes de udfordringer, som de enkelte lande står overfor. Danske Regioner støtter desuden forslaget om en mulig overførsel på op til 10 % af midlerne fra søjle et til søjle to.

Europa 2020

Danske Regioner finder det positivt, at landdistriktspolitikken skal leve op til målene i Europa 2020 om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. I Europa 2020 opstilles fem overordnede EU-mål vedrørende beskæftigelse, forskning og udvikling, klima og energi, uddannelse samt social inklusion, der skal være styrende for indsatser på både EU- og medlemsstatsniveau frem mod år 2020. Disse fem mål vedrører i høj grad landdistrikterne, og hvis vi skal sikre en helhedsorienteret udvikling, uden at flere områder sækker bagud, skal landdistriktsprogrammet også have fokus på intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst.

24-05-2012

Sag nr. 10/1177

Dokumentnr. 12488/12

Anette Prilow

Tel. 35298271

E-mail: apr@regioner.dk

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

En fælles strategisk ramme for strukturfondene

Danske Regioner ser positivt på forslaget om en fælles strategisk ramme for alle strukturfondene, herunder landdistriktsfonden. Det er vigtigt, at der skabes større sammenhæng til regionalfonden, socialfonden og fiskerifonden. Mulighederne for at se på tværs af fondene skal forbedres, og det giver god mening med en fælles strategi frem for forskellige strategier for hvert program. På denne måde sikrer vi, at fondene arbejder i samme retning.

Men det er nødvendigt, at der gives national fleksibilitet i forhold til at gennemføre denne fælles strategiske ramme. I Danmark administreres strukturfondsmidlerne af de regionale vækstfora via partnerskaber bestående af offentlige myndigheder, erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedets parter. Der har derfor siden 2007 været sammenhæng i vækstindsatsen på tværs af myndighedsniveauer. EU, staten, regionalt og lokalt har fokuseret på de samme kilder til vækst: Innovation, ny teknologi, nye virksomheder og udvikling af arbejdskraftens kompetencer.

De regionale vækstfora er således omdrejningspunktet for den regionale erhvervsudvikling, der skal sikre vækst og udvikling i hele landet, både i Hovedstaden, i byerne, deres oplande og i yderområderne. Årlige partnerskabsaftaler mellem regeringen og de regionale vækstfora sikrer en tæt sammenhæng mellem den statslige og den regionale indsats, samt bidrager til, at regeringens vækstpolitiske indsats bredes ud i hele landet.

Det obligatoriske EU-partnerskabsprincip kan dermed sikre bred og entydig opbakning til den fokuserede vækstindsats regionalt.

Fiskerifonden

Europa-Kommissionen har fremlagt sit forslag til en reform af den fælles fiskeripolitik, der skal skabe en bedre fremtid for fisk, fiskere og havmiljøet. Den fælles fiskeripolitik er både en del af den bredere maritime økonomi, men har også direkte forbindelse til udvikling af landdistrikterne og til den regionale og nationale indsats for det generelle fødevareerhverv. Med de nuværende regler er der barrierer for indsatser på tværs af fondene. Dette hindrer skabelse og videreudvikling af en stærk, rentabel og konkurrencedygtig fiskeriindustri og fødevareindustri samt lokalsamfund

Hvis der skal skabes og videreudvikles en stærk, rentabel og konkurrencedygtig fiskeriindustri, skal der fremadrettet være bedre muligheder for samspil mellem de forskellige fonde og de erhvervsinitiativer, der finder sted nationalt, regionalt og lokalt.

De seks prioriteter

Europa-Kommissionen vil opfylde 2020-strategien gennem de seks prioriteter; vidensoverførsel, konkurrenceevne og bedriftslevedygtighed, fødevarer-kædeorganisering og risikoforvaltning, beskyttelse af økosystemer, lav-kulstof økonomi og ressourceeffektivitet samt jobskabelse og landdistrikts-udvikling. De seks prioriteter hænger sammen med de 11 prioriteter for Regional- og Socialfonden.

Danske Regioner finder generelt disse prioriteter relevante for udviklingen af landdistrikter, forudsat at der ikke er fastlagte bindinger på, hvor mange procent der skal bruges til de enkelte prioriteter, men at der er national fleksibilitet. Der er forskellige udfordringer i de enkelte medlemsstater, og det er derfor hensigtsmæssigt, hvis de nationale landdistriktsprogrammer kan målrettes de udfordringer, der er i det enkelte land.

Udvikling af landdistrikterne er andet end udvikling af landbrugserhvervet, og vi er nødt til at se på landdistrikternes udvikling ud fra et territorielt perspektiv frem for et sektorielt perspektiv. Der er meget erhvervsudvikling i landdistrikterne, der ikke er bedriftsudvikling i det primære erhverv. Desuden har de strukturelle ændringer i landbruget medført, at erhvervet er samlet på færre og større gårde og årligt reducerer antallet af ansatte. Fremskrivninger viser, at antallet af beskæftigede i det primære erhverv ventes at blive reduceres med mindst 30 % i Danmark i perioden 2010-2020 (De danske regioner: Forskelle og ligheder, 2012). Det er derfor vigtigt, at erhvervsudvikling i landdistrikterne får sin egen artikel og ikke kun er forbundet med enten bedriftsudvikling eller de lokale aktionsgrupper, men inddrager partnerskaber imellem f.eks. videninstitutioner, erhvervsliv og organisationer. Det kan også medvirke til at opfylde målsætninger i Europa 2020.

OECD anbefaler da også via det nye landdistriktsparadigme fra 2006, at vi fremover bør fokusere på landdistrikternes konkurrencedygtighed og ikke kun landbrugets. Myndigheder, erhvervs og borgere bør sammen udvikle projekter, der tager udgangspunkt i de enkelte steders potentialer og dermed i flere forskellige sektorer såsom den rurale turisme, fremstillingserhverv, kommunikationserhverv etc.

Der er naturligvis stadig brug for fokus på udvikling af landbrugserhvervet i landdistriktsprogrammet, men fokus bør være på at skabe vækst og innovation i fødevarerhvervet som helhed. Derudover er fødevarerudvikling i sti-

gende grad et tværsektorielt spørgsmål og bør derfor muliggøre inddragelse af andre erhverv, f.eks. turisme- og oplevelsesøkonomiske erhverv. Eksempelvis sker udvikling af kvalitetsfødevarer langt fra altid i de primære erhverv.

Danske Regioner finder det positivt, at forordningen har fokus på støtte til samarbejdsaktiviteter. Tilskud til samarbejdsaktiviteter bør dog udvides til også at inkludere erhvervsaktører og uddannelsesinstitutioner på tværs af sektorer for at sikre, at der opnås en triple-helix konstruktion.

Formålet med landdistriktsnetværk beskrives bl.a. som at fremme innovation i landbruget, men det bør være fremme af innovation i landdistrikterne generelt. Det er ikke kun landbruget, der har behov for innovation, men erhvervsudvikling generelt. Det betyder også, at erhvervsorganisationer og forskningsinstitutioner bør inkluderes i støttemodtagere i forhold til netværk, da disse kan bidrage med viden og kompetencer.

LEADER

Danske Regioner finder det afgørende, at lokale og regionale myndigheder får en central rolle i gennemførelsen af EU's landdistriktspolitik. I Danmark har vi en lang tradition for, at frivillige engagerer sig i lokalsamfundet og bidrager til udviklingen. Det skal de fortsat have mulighed for.

LEADER-modellen giver mulighed for at sikre, at lokale borgere, foreninger og erhvervsliv kan få direkte indflydelse på lokalområdet udvikling og er dermed med til at forankre landdistriktsindsatsen. Det danske landdistriktsprogram har i denne periode etableret lokale aktionsgrupper i hele landet, der på mange måder har fungeret godt. De lokale aktionsgrupper er dygtige til at vurdere de lokale behov og potentialer og kan derfor udvælge de bedste projekter for lokalområdet. Danske Regioner ser derfor gerne, at de fortsætter i næste programperiode.

De lokale aktionsgruppers øgede fokus på erhvervsudvikling betyder dog også, at der med fordel kan skabes bedre sammenhæng med den lokale og regionale erhvervsfremmeindsats. Det er vigtigt at fokusere på, hvorledes der sikres fælles retning med de regionale og kommunale erhvervsudviklingsstrategier. Samtidig bør man på operationelt plan arbejde på, at de lokale aktionsgrupper samarbejder med det enstrengede erhvervsservicesystem, således at man opnår bedst mulig effekt og udnyttelse af de lokale ressourcer og kompetencer til gavn for virksomhederne.

Det er ligeledes vigtigt med muligheder for samarbejde på tværs af de lokale aktionsgrupper, ikke mindst i forhold til projekter, der går på tværs af kommunegrænser, f.eks. fødevarenetværk som Vadehavsprodukter m.m.

Administration af landdistriktsprogrammet i Danmark

I de regionale erhvervsudviklingsstrategier uden for Hovedstadsregionen er udviklingen af yderområderne integreret i den samlede indsats for regionens erhvervsudvikling. Herved bygges der bro mellem yderområderne og resten af regionen, så der kan skabes gode rammer for vækst overalt. På nuværende tidspunkt skal 35 % af strukturfondsmidlerne bruges til gavn for yderområderne.

I det nuværende landdistriktsprogram har kommuner og regioner fået tildelt en andel af EU's landdistriktsmidler til projekter på lokalt og regionalt niveau. Regioner og kommuner har i fællesskab udarbejdet regionale programmer for udvikling af landdistrikterne, der skal udvikle fødevareerhvervet, skabe nye arbejdspladser og et renere miljø. Puljen giver virkelig god mulighed for at få nogle større strategiske projekter i landdistrikterne. Samtidig giver puljen mulighed for at skabe den sammenhæng lokalt, kommunalt, regionalt og nationalt, som der er behov for.

Hvis Danmark skal opnå en positiv udvikling i landdistrikterne, er det nødvendigt at udnytte de lokale og regionale erhvervspotentialer, som blandt andet findes inden for f.eks. fødevarer, turisme og grøn omstilling. Det nødvendiggør en samordning af indsatsen inden for landdistriktsfonden, fiskerifonden og regionalfonden, og kan dermed medvirke til at skabe større sammenhæng og synergi i erhvervsudviklingsindsatsen og den generelle regionale udvikling i landdistrikterne.

Midtvejsevalueringen af det danske landdistriktsprogram fra 2010 anbefaler, at der fokuseres yderligere på at gennemføre større projekter, som har en større nyhedsværdi. For at opnå dette, anbefales det, at der samarbejdes mellem flere LAG'er om gennemførelse af erhvervsprojekter, samt at der i højere grad indrages andre relevante aktører, såsom regionen og vækstfora.

En mulig model for at skabe større sammenhæng mellem strukturfondsprogrammerne kan derfor være, at dele af det danske landdistriktsprogram administreres regionalt gennem de regionale vækstfora på linje med regional- og socialfonden. Det vil især være relevant at se på de ordninger, der har fokus på jobskabelse og erhvervsudvikling i landdistrikterne og dermed sikre gennemførelse af større strategiske erhvervsrettede projekter som et

supplement til LAG systemets bottom-up tilgang. Det kan medvirke til at skabe større sammenhæng i landdistriktsindsatsen på kommunalt, regionalt, nationalt og EU-niveau samt sikre bedre synergi strukturfondene imellem. Samtidig kan vi udnytte den allerede opbyggede viden og de kompetencer, der findes i de regionale vækstfora i forhold til projekter inden for fødevarer- og landdistriktsudvikling samt strukturfondsadministration.

I. Introduktion og konklusion

1. Denne beretning handler om indkøb af sygehusmedicin i perioden 2007- 2011. Rigsrevisionen har igangsat undersøgelsen i maj 2011 på baggrund af en anmodning fra Statsrevisorerne.

2. Baggrunden for undersøgelsen er Statsrevisorernes 5 spørgsmål af 16. marts 2011 om regionernes indkøb af medicin til de offentlige sygehuse. Statsrevisorernes spørgsmål fremgår af boks 1, som også henviser til de specifikke kapitler i beretningen, hvor spørgsmålene bliver besvaret.

BOKS 1. STATSREVISORERNES SPØRGSMÅL

1. Hvilke udgifter har regionerne haft til indkøb af sygehuslægemidler i perioden 2005-2010?	Kap. III
2. Hvordan har priserne på sygehuslægemidler været fastsat i perioden?	Kap. IV
3. Hvordan har regionerne og Amgros sikret, at sygehuslægemidlerne blev anskaffet til lavest mulige priser?	Kap. VII
4. Hvilken hjemmel og forpligtelse har Indenrigs- og Sundhedsministeriet (nu Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse) til at indgå prisaftaler med lægemiddelindustrien, herunder aftalen med lægemiddelindustrien fra 2009 om prisloft og prisreduktion?	Kap. VI
5. Er der ved prisfastsættelsen taget andre hensyn end at opnå lave priser?	Kap. V

Undersøgelsen er gennemført ud fra Rigsrevisionens notat til Statsrevisorerne af 2. august 2011 om tilrettelæggelsen af en større undersøgelse af regionernes indkøb af sygehusmedicin.

3. Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse (herefter Sundhedsministeriet) og regionerne sikrer, at indkøb af sygehusmedicin sker til lavest mulige priser.

4. Sygehusmedicin er her forstået som al medicin, der bruges til at behandle patienterne med på de offentlige danske sygehuse. Begrebet sygehusmedicin og medicinprodukter er her brugt synonymt med begrebet sygehuslægemidler.

5. Undersøgelsen omfatter Sundhedsministeriet og de 5 regioner.

Amgros er regionernes fælles indkøbsorganisation for sygehusmedicin.

Lægemiddelindustrien er en fællesbetegnelse for private virksomheder, der udvikler, forsker, fremstiller og/eller markedsfører sygehusmedicin. I Danmark er de fleste af disse virksomheder medlem af brancheorganisationen Lægemiddelindustriforeningen (Lif). Lif's medlemskreds består af virksomheder, der enten har danske hovedkvarterer, er datterselskaber af internationale virksomheder, er virksomheder, der alene driver forskning, eller er virksomheder, der både driver salg og forskning.

Et referencepris-system er et prissystem, hvor prisen på det enkelte produkt bliver fastsat på baggrund af priserne i udvalgte lande. Referenceprissystemer kan indrettes på forskellig vis.

UNDERSØGELSENS HOVEDKONKLUSION

Regionerne afholder væsentlige udgifter til sygehusmedicin. Udgifterne har været markant stigende i en årrække. Udgifterne dækker over et betydeligt antal medicinprodukter, hvoraf få produkter økonomisk set udgør en stor andel af udgifterne.

Sundhedsministeriet fulgte ikke anbefalingen om at tage udgangspunkt i et referenceprissystem, som det blev fremsat i rapporten "Analyse af sygehusmedicin" fra maj 2009. Kort tid efter, at rapporten blev offentliggjort, indgik ministeriet i stedet en prisaftale med Lægemedelindustriforeningen (Lif). Aftalen skulle reducere priserne på de produkter, der leveres af Lif-medlemmer. Ministeriet har peget på, at årsager til at indgå en prisaftale var usikkerhed i forbindelse med de samlede gevinster af et referenceprissystem, og at Lif ikke ønskede et sådant system.

Rigsrevisionen kan konstatere, at Sundhedsministeriet ikke har taget initiativ til at genforhandle prisaftalen, selv om den samlede rabat blev væsentligt lavere end forventet.

Sundhedsministeriet har oplyst, at aftalen med Lif også havde til formål at tilgodese den forskende lægemiddelindustri, hvorfor dette er omtalt i aftaleteksten. Rigsrevisionen finder ikke umiddelbart, at dette hensyn er relevant at inddrage i grundlaget for prisaftalen.

Regionerne har siden 2007 haft en fælles indkøbsorganisation for sygehusmedicin. Der er dermed etableret et tilfredsstillende grundlag for at opnå rabatter ved fælles indkøb og derved lavest mulige priser. Større indkøbsvolumen forudsætter en ensartet brug af sygehusmedicin på tværs af landets sygehuse. Regionerne kan opnå yderligere besparelser ved at sikre en større fremdrift i arbejdet med at standardisere brugen af medicin på tværs af regionerne.

Rigsrevisionen finder samlet set, at Sundhedsministeriet og regionerne har iværksat initiativer, som bidrager til, at indkøb sker til lavest mulige priser, men at der stadig er behov for en øget indsats for at opnå lavest mulige priser og derved besparelser på udgifterne til sygehusmedicin.

Sundhedsministeriet bør analysere og overveje fremtidige rammer, der kan sikre lavere priser på sygehusmedicin.

Hovedkonklusionen er baseret på følgende delkonklusioner:

Hvilke udgifter har regionerne haft til indkøb af sygehusmedicin?

Regionernes nettoudgifter til sygehusmedicin udgjorde ca. 5,8 mia. kr. i 2010.

Udgifterne steg fra 2007 til 2010 med ca. 50 % målt i løbende priser. Fra 2010 til 2011 har væksten været mindre markant, bl.a. som følge af udløb af patentrettigheder på visse medicinprodukter.

En stor andel af udgifterne er koncentreret om relativt få medicinprodukter. Fx udgør 3 produkter, som er blandt de dyreste af de ca. 3.000 produkter, der bruges på sygehusene, ca. 16 % af udgifterne, mens 20 produkter lægger beslag på ca. 44 % af udgifterne til sygehusmedicin.

Har Sundhedsministeriet ved etablering af rammer og aftaler sikret, at regionerne kan indkøbe sygehusmedicin til lavest mulige priser?

En arbejdsgruppe, som bestod af Sundhedsministeriet, Danske Regioner og Finansministeriet, anbefalede i en rapport fra maj 2009 at tage udgangspunkt i et referenceprissystem for at opnå lavere priser. I rapporten blev det skønnet, at priserne på udvalgte produkter var ca. 7 % og ca. 10 % lavere i henholdsvis Norge og England, der har referenceprissystemer.

Opgørelsen af besparelspotentialet, der kunne opnås ved et referenceprissystem, var forbundet med usikkerhed, bl.a. fordi kontraktfastsatte priser er fortrolige. Det var et af Sundhedsministeriets argumenter for i stedet i juni 2009 at indgå en prisaf tale med Lif om en rabat på 5 % på de produkter, som Lif-medlemmer sælger til sygehusene. Udgifterne til produkterne udgør ca. $\frac{2}{3}$ af de samlede udgifter til sygehusmedicin.

Aftalen har økonomiske konsekvenser for regionerne, som efterfølgende er blevet orienteret om den indgåede aftale. Danske Regioner ville gerne have været inddraget i forhandlingerne om aftalen.

På baggrund af oplysninger fra Amgros konstaterede Sundhedsministeriet i 2010, at rabatten blev på ca. 3 %, og at den forventede rabat på 5 % ikke blev opnået, bl.a. fordi ministeriet ved indgåelsen af prisaf taltalen ikke tog højde for de rabatter, som regionerne allerede havde opnået ved det fælles medicinindkøb. Ministeriet tog ikke initiativ til at justere aftalen med Lif, selv om den forventede rabat ikke blev opnået. Rigsrevisionen skal pege på, at ministeriet gennem et tættere samarbejde med Danske Regioner kunne have opnået et bedre forhandlingsgrundlag, som byggede på en større indsigt i medicinpriserne.

Har Sundhedsministeriet taget andre hensyn end at sikre, at indkøb sker til lavest mulige priser?

Sundhedsministeriet valgte med prisaf taltalen at tilgodese den forskende lægemiddelindustri, der ønskede en prisaf tale frem for et lovbaseret referenceprissystem. Aftalen omtaler hensynet til, at forskningen skal indtænkes i driften af sygehusvæsenet. Det fremgår ikke klart, hvorfor dette hensyn er nævnt i en aftale, som skal sikre regionerne lavest mulige priser på deres indkøb af sygehusmedicin.

Kontraktfastsatte priser er priser, som er fastlagt ved kontrakt efter udbud, og som ofte indeholder rabatter i forhold til listepriisen.

Sundhedsministeriet har kun i ringe grad kunnet dokumentere forhandlingerne om aftalen med Lif. Det har derfor ikke været muligt for Rigsrevisionen at vurdere det konkrete sagsforløb, herunder de hensyn og overvejelser, som har indgået i forhandlingerne mellem ministeriet og Lif. Rigsrevisionen kan konstatere, at der 14 dage før, rapporten "Analyse af sygehusmedicin" blev offentliggjort, blev holdt et møde mellem ministeriet og Lif. Ministeriet har oplyst, at der ikke var reelle forhandlinger med Lif, før rapporten blev offentliggjort, men har ikke kunnet redegøre for mødets formål og indhold.

Har Sundhedsministeriet orienteret Folketinget om prisaftalen?

Folketingets Sundhedsvalg spurgte den 26. maj og den 3. juni 2009 om, hvilke initiativer sundhedsministeren ville tage på baggrund af rapporten "Analyse af sygehusmedicin". Ministeren svarede på spørgsmålene den 14. juli 2009, hvor udvalget blev orienteret om, at aftalen med Lif var indgået den 4. juni 2009.

Sundhedsministeriet er ikke forpligtet til at indgå prisaftaler med lægemiddelindustrien. Hjemlen til at indgå prisaftaler bygger på den praksis, der er etableret for at indgå aftaler med medicinalindustrien om medicinpriser i primærsektoren, dvs. den medicin, som sælges til borgerne via apotekerne mv. Denne praksis bygger på en sædvane, som er kendt af Folketinget.

Har regionerne og Amgros sikret et tilfredsstillende grundlag for at indkøbe sygehusmedicin til lavest mulige priser?

Regionerne har centraliseret indkøbet af sygehusmedicin via Amgros. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at der derved er etableret et godt grundlag for, at Amgros gennem udbud kan opnå besparelser i forhold til de listepriser på medicin, som producenterne fastsætter.

En standardiseret brug af sygehusmedicin kan danne grundlag for større udbud og dermed lavere priser. Behovet for øget standardisering har været kendt i en årrække, og Danske Regioner etablerede i 2009 Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS), som skulle skabe faglig enighed om valg af dyr sygehusmedicin på tværs af regionerne. Det er planlagt, at RADS skal udarbejde anbefalinger for de 100 produkter, der udgør 80 % af de samlede udgifter til sygehusmedicin. Indtil nu har RADS udarbejdet anbefalinger for 22 produkter. Rigsrevisionen konstaterer, at regionerne fortsat kan øge indsatsen for at opnå lavest mulige priser gennem en større standardisering af brugen af sygehusmedicin.

Rigsrevisionen vurderer, at der fortsat er et besparelspotentiale ved mere ensartet brug af sygehusmedicin på tværs af regionerne.

Listepriser er de officielle priser, som producenten anmelder til Lægemiddelstyrelsen. Producenten kan ændre den officielle listepris hver 14. dag.